

Hry a aktivity na rozvoj myslenia detí do 3 rokov

1. Vyslobod' svoju hračku

Potrebuje:

- kôš na bielizeň
- dlhú bavlnku/špagát/stužku
- obľúbenú hračku svojho dieťaťa

Príprava:

Do koša vložte hračku a cez otvory na koši poprevliekajte bavlnku tak, aby ste vytvorili „pavučinu“.

Postup:

Úlohou dieťaťa je vyslobodiť svoju hračku tak, aby sa bavlnka neroztrhla.

Kontrola správnosti:

Dieťa má svoju hračku.

Ďalšie možnosti:

- pavučina je menej hustá a dieťa má vyslobodiť hračku bez toho, aby sa dotklo bavlnky

Čo sa u dieťaťa rozvíja, čo sa naučí:

Dieťa sa učí hľadať cestu k tomu, čo je pre neho dôležité.

Rozvíja sa jemná motorika, hrubá motorika, koordinácia oka a ruky, pozornosť, myslenie.

2. Ktorá ku ktorej patrí?

Potrebuje:

- niekoľko párov ponožiek
- štipce na bielizeň

Príprava:

Zamiešajte ponožky tak, aby páry neboli vedľa seba.

Postup:

Úlohou dieťaťa je spárovať ponožky a zopnúť ich štipcom.

Kontrola správnosti:

Máte správne spárované ponožky.

Ďalšie možnosti:

- čím je dieťa staršie, využite rôznorodé farby ponožiek, rôzne vzorované ponožky a aj ponožky rovnakej farby, ale rôznej veľkosti

Čo sa u dieťaťa rozvíja, čo sa naučí:

Dieťa sa učí pomáhať pri ukladaní opratej bielizne.

Rozvíja sa jemná motorika, koordinácia oka a ruky, zrakové vnímanie, myslenie, pozornosť, trpezlivosť, schopnosť porovnávania.

3. Otváranie a zatváranie škatuliek

Potrebujete:

- 3 – 4 škatulky s vrchnákmi
- predmety, ktoré sa zmestia do škatuliek
- košík
- tácku

Príprava:

Predmety vložte do košíka a všetko položte na tácku.

Postup:

Vezmite do ruky škatulku a ukážte dieťaťu, ako sa otvára vrchnáčik. Teraz vezmite z košíka predmet a vložte ho do škatulky a zatvorte ju. Rovnako pokračujte s ďalšími škatulkami a predmetmi. Ukážte dieťaťu prázdny košík. Potom každú škatulku zdvihnite do vzduchu a zahrkajte ňou. Napokon škatulky pootvárajte a predmety vráťte naspäť do košíka. Teraz je na rade dieťa. Keď dokončí aktivitu, nezabudnite, že predmety zo škatuliek má vrátiť späť do košíka.

Kontrola správnosti:

Ak dieťa škatulku neuzatvorí správne, keď ňou zahrká, predmet vypadne.

Ďalšie možnosti:

- obmieňanie predmetov
- iné typy škatuliek, dóz z rôznych materiálov

Čo sa u dieťaťa rozvíja, čo sa naučí:

Dieťa dokáže ukladať predmety do škatúl, dokáže si uložiť svoje hračky.

Rozvíja sa jemná motorika, koordinácia oka a ruky, spolupráca rúk, pozornosť, myslenie a zrakové vnímanie.

Overí si, že predmety, ktoré nevidí, neprestali existovať.

4. Čo všetko je pod dekou?

Potrebujete:

- deku
- predmety, hračky

Príprava:

Pripravte si deku a rôzne predmety na stolík alebo na zem.

Postup:

Postupne pred dieťaťom ukladajte predmety pod deku a pýtajte sa dieťaťa, kde daný predmet je.

Keď budú všetky predmety pod dekou, vyzvite dieťa, aby dalo ruky pod deku, chytilo jeden predmet a pokúsilo sa povedať, čo to je.

Kontrola správnosti:

Dieťa pomenuje správne predmety, vie kde sa nachádzajú.

Ďalšie možnosti:

- obmieňajte predmety, hračky
- môžete použiť predmety, hračky, ktoré spolu súvisia

Čo sa u dieťaťa rozvíja, čo sa naučí:

Rozvíja sa jemná motorika, pamäť, myslenie, pozornosť, hmatové vnímanie a overuje si, že predmety existujú, aj keď ich nevidí.

5. Rozstrihaný obrázok

Potrebuje:

- obrázok alebo pohľadnicu
- nožnice
- košík alebo misku

Príprava:

Obrázok alebo pohľadnicu rozstrihajte na niekoľko častí a vložte ich do košíka alebo do misky.

Postup:

Časti obrázka pred dieťaťom zložte do celku. Keď obrázok, zložíte, rozoberte ho a všetky časti opäť vložte do košíka. Teraz nech obrázok skúsi poskladať dieťa.

Kontrola správnosti:

Ak dieťa časti obrázka neuloží správne, celkový obraz nebude sedieť.

Ďalšie možnosti:

- obrázok rozstrihajte najprv len na 2 – 3 časti, postupne ich počet zvyšujte
- obrázok rozstrihajte na zložitejšie tvary
- najprv vyberajte jednoduchšie obrázky, neskôr zložitejšie

Čo sa u dieťaťa rozvíja, čo sa naučí:

Rozvíja sa myslenie, zrakové vnímanie, pozornosť a jemná motorika.

6. A čo bolo ďalej?

Potrebuje:

- obrázky, ktoré na seba logicky nadväzujú a tvoria dej – rast rastlinky od semienka po rozkvitnutie

Príprava:

Prípravte si obrázky a dajte ich na stôl v správnom poradí.

Postup:

Ukážte dieťaťu správny sled obrázkov a vysvetlite mu, ako jednotlivé obrázky súvisia. Ktorý ide prvý, ktorý nasleduje a prečo.

Potom obrázky pomiešajte a povedzte dieťaťu, aby ich dalo do správneho poradia.

Kontrola správnosti:

Obrázky sú v správnom poradí.

Ďalšie možnosti:

- čím je dieťa mladšie, použite jednoduchší dej a menej obrázkov
- čím je dieťa staršie, použite obrázky s viacerými detailmi, ktoré dotvárajú dej a sú podstatné

Čo sa u dieťaťa rozvíja, čo sa naučí:

Dieťa sa učí časovej postupnosti, pochopeniu príčiny a následku, rozvíja sa myslenie, pozornosť, v staršom veku aj hľadanie detailov.

7. Je to naozaj tak?

Potrebuje:

- obrázky, ktoré dieťa pozná, ale je na nich nejaká chyba (napr. mačka nemá chvost, slnko je zelené, pes má chobot, ...)

Príprava:

Pripravte si správne predmety, obrázky, ktoré máte na chybných obrázkoch a chybné obrázky.

Postup:

Zopakujte si dieťaťom predmety a obrázky, ktoré budú na obrázkoch. Pýtajte sa ich na farby, časti, detaily, aby si uvedomilo, čo všetko sa na obrázku, predmete nachádza.

Potom ukážte dieťaťu jednotlivé obrázky s chybami a požiadajte ho, aby si všimlo, čo je na obrázku nesprávne a pýtajte sa, ako je to správne.

Kontrola správnosti:

Dieťa vie odpovedať na vaše otázky.

Ďalšie možnosti:

- čím je dieťa mladšie, používajte výraznejšie chyby a jednoduchšie obrázky
- podobne môžete využiť pre dieťa známy priestor a v ňom umiestniť/odnieť/vymeniť niečo, čo tam nemá byť, čo je nezvyčajné alebo nesprávne

Čo sa u dieťaťa rozvíja, čo sa naučí:

U dieťaťa sa rozvíja myslenie, postreh, pozornosť, zrakové vnímanie, predstavivosť, reč, pamäť a kritické myslenie.

8. Čo je to? Kde je to? Ako vyzerá? Kde žije?

Potrebuje:

- obrázky rôznych zvierat na jednotlivých kartičkách/papieroch

Príprava:

Nájdite si veľký priestor a rozložte si obrázky zvierat.

Postup:

Pýtajte sa dieťaťa:

- Kde je ... ?
- Akej farby je ... ?
- Kde má chvost/oči/uši/nohy/ ... ?
- Aké zviera je nad/pod/vedľa ... ?

Kontrola správnosti:

Dieťa správne odpovie na vašu otázku.

Ďalšie možnosti:

- čím je dieťa staršie, dávajte mu zložitejšie otázky, napr. o tom, kde dané zviera žije
- môžete zvieratá triediť na základe nejakého kritéria (farba tela, počet nôh, kde žije, ...)

Čo sa u dieťaťa rozvíja, čo sa naučí:

Dieťa sa učí pomenovať rôzne zvieratá, rozvíja si slovnú zásobu, myslenie, zrakové vnímanie, priestorové vnímanie, vnímanie detailov, triedenie do jednotlivých kategórií, podobnosť a rozdielnosť jednotlivých zvierat.

9. Labyrint

Potrebuje:

- labyrint na koberci/papieri/zo stavebnice
- autíčko/vláčik/bábiku

Príprava:

Pripravte si labyrint na zem alebo na stôl, aby dieťa mohlo na neho pozerat' zhora.

Postup:

Vysvetlite dieťaťu princíp labyrintu, kde je začiatok a kde je cieľ a že keď narazí na prekážku musí sa vrátiť a hľadať inú cestu. Ukážte dieťaťu názorne ako prejsť labyrintom a následne nechajte dieťa, nech samo prejde labyrintom. Ak sa mu to podarí, môžete mu ukázať iný labyrint.

Kontrola správnosti:

Ak dieťa pochopilo princíp labyrintu, v novom labyrinte bude hľadať cestu podľa pokynov, ktoré ste mu vysvetlili.

Ďalšie možnosti

- čím je dieťa mladšie, využívajte čo najjednoduchší labyrint
- môžete si vytvoriť labyrint aj pre dieťa pomocou nábytku, stavebníc, rôznych prekážok

Čo sa u dieťaťa rozvíja, čo sa naučí:

Dieťa sa učí hľadať riešenie problémovej situácie, rozvíja sa myslenie, zrakové vnímanie, predstavivosť, priestorová orientácia a zdolávanie prekážok.

10. Hádanky

Hnedý kožuš, veľká laba,
v brlohu vždy v zime spáva.
Včelám berie sladký med,
zľakne sa ho každý hned. (Medved')

Pichľavý je jeho kabát,
pod lístím ho treba hľadať.
Zľakne sa a kamsi beží,
pod stromom už klbko leží. (Ježko)

Nosí plutvy, ba i chvost,
pláva dobre pre radosť.
Nepovie ti nikdy nič,
plieska chvostom ako bič. (Ryba)

Počujem ju zrána kvákať,
vraj sa práve učí skákať.
Spravila skok, preč je vtom,
vraj si našla nový dom. (Žaba)

S domom svojím stále kráča,
v rosičke si nôžky máča.
Pomaličky svetom ide,
do cieľa raz možno príde. (Slimák)

Zdroje hier

Arslan Šinková, P.: Ako rozvíjať schopnosti dieťaťa. Bratislava: Fortuna Libri, 2018. ISBN 9788081427602 (č. 3., 5.)

Hádanky: Polláková, L., Belašičová, J., Kapraňová, I.: Spoznávame zvieratká. INFRA Slovakia, s.r.o., www.kafomet.sk

Vlastné hry